

**COMMISSION RÉGIONALE DE LA MOBILITÉ
GEWESTELIJKE MOBILITEITSCOMMISSIE**

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE - BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

**ADVIES OVER HET ONTWERPBESLUIT VAN DET BHR TOT VASTSTELLING
VAN SOMMIGE EXPLOITATIEVOORWAARDEN VAN HET OPENBAAR VERVOER
IN HET BHG**

Aanvrager	Kabinet van minister Elke Van den Brandt
Verzoek ontvangen op	26/05/2023
Uiteenzettingen	19/06/2023
Bezorgde documenten	<p>Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende de vaststelling van sommige exploitatievoorwaarden van het openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest</p> <p>Presentatie tijdens de zitting door het kabinet van de minister Van den Brandt en de MIVB</p> <p>Nota aan de Brusselse Hoofdstedelijke Regering</p>
Advies aangenomen door de Gewestelijke Mobiliteitscommissie op	18/09/2023

Betreffende de algemene bepalingen

1. De Commissie stelt vast dat de definitie van voortbewegingstoestellen opgenomen in artikel 1 van het ontwerpbesluit enkel verwijst naar het koninklijk besluit van 1975 zonder te verduidelijken of de door kinderen gebruikte verplaatsingsmiddelen de facto zijn uitgesloten van het toepassingsgebied van dit besluit. Hoewel de transportregels van de MIVB de door kinderen gebruikte toestellen gelijkstellen aan pakjes (waardoor ze buiten het toepassingsveld van het besluit vallen), vraagt de Commissie met het oog op de duidelijkheid om dit in het ontwerpbesluit te preciseren.
2. Hoewel de voorwaarden voor het instappen met kinderwagens voorkomen in de transportregels van de MIVB, vraagt de Commissie ook dat het ontwerpbesluit verduidelijkt

dat de kinderwagens wel degelijk deel uitmaken van de uitzondering in verband met de door personen met beperkte mobiliteit gebruikte voortbewegingstoestellen.

Betreffende de verboden en verplichtingen

3. De Commissie erkent de noodzaak om te beschikken over een juridisch kader opdat de personeelsleden van de MIVB en de gebruikers hun rechten en plichten kennen, rekening houdend met de overlast en inbreuken die de laatste jaren worden vastgesteld. Voor een aantal verboden en verplichtingen (bv. art. 3,18° over de rugzakken, art. 3, 20° over de netheid van de infrastructuur en de voertuigen, art. 6 over de voorrang voor zwangere vrouwen, enz.), heeft de Commissie evenwel vragen bij de noodzaak om regels op te stellen en in sancties te voorzien.
4. De Commissie vraagt om voor de meeste verboden en verplichtingen ook preventie- en sensibiliseringscampagnes op te zetten.
5. De Commissie maakt zich zorgen over de willekeurigheid waarmee de controlerende persoon zal optreden. Het ontwerpbesluit blijft op dit punt soms te vaag en laat te veel interpretatiemogelijkheden aan het personeelslid dat de regel moet toepassen. Voorbeelden: klaarblijkelijke staat van intoxicatie, klaarblijkelijke staat van onzindelijkheid, hinderen bij op- of afstappen, enz. De Commissie vraagt bijgevolg dat de verboden en verplichtingen specifiekere worden gedefinieerd, in voorkomend geval.
6. Meer in het bijzonder met betrekking tot art. 3, 19° wenst de Commissie zich ervan te verzekeren dat de vermeldingen “c) [door] ongewenste fysieke contacten” en “d) [door] bedreigende of beledigende uitlatingen of handelingen” wel degelijk betrekking hebben op alle uitingen van seksistische en seksuele intimidatie en geweld in de openbare ruimte, waarvan de typologie redelijk ruim is. Meerdere gedragingen bevinden zich op het randje van de verboden zoals bedoeld in punt c en d, bijvoorbeeld: nafluiten, mondgeluiden, indringende of aanstootgevende blikken, iemand achtervolgen, masturberen. De Commissie vraagt dus de verboden te verduidelijken of aan te vullen, met andere woorden expliciet te verwijzen naar het verbod op seksistische intimidatie en seksistisch en seksueel geweld.
7. De Commissie is tevreden over het feit dat de MIVB zelf de druggebruikers mag verbaliseren. Dat lost evenwel het probleem met druggebruik in het openbaar vervoer niet op. In dat verband vraagt de Commissie aan de MIVB om, in samenwerking met de verenigingen en instellingen bevoegd voor deze materie, een globale aanpak voor drugsverslaving in het openbaar vervoer uit te werken. De Commissie is bezorgd dat dit drugsprobleem ertoe leidt dat sommige gebruikers het openbaar vervoer niet langer durven gebruiken.

Betreffende het personeel

8. De Commissie vraagt om het huidige onderscheid tussen twee onafhankelijke entiteiten bij de MIVB te behouden: het controleteam (de vaststellende agenten) en de Autoriteit (sanctionerende agenten), om elk risico op willekeurigheid en belangenconflicten uit te sluiten.
9. Aangezien de veiligheid van het MIVB-personeel steeds moet worden gewaarborgd, benadrukt de Commissie dat de bijstand van de politie noodzakelijk blijft bij bepaalde controles. Het is dus van groot belang dat de Brusselse politiezones op de hoogte

worden gebracht van dit ontwerpbesluit en dat de coördinatie tussen de politie en de MIVB zo goed als mogelijk verloopt.

Betreffende de heffingstoelagen en boetes

10. Hoewel de wet van 24 juni 2013 betreffende de gemeentelijke administratieve sancties (GAS-wet) voorziet in de mogelijkheid om administratieve boetes op te leggen aan minderjarige overtreders van minder dan zestien jaar oud, brengt de Commissie in herinnering dat artikel 18bis, §8, 2de lid van de ordonnantie van 22 november 1990 betreffende de organisatie van het openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het volgend bepaalt: “De Maatschappij dient verplicht een aanbod van mondelinge bemiddeling voor te stellen aan de minderjarigen. In het kader van deze bemiddeling kan de Maatschappij een vrijwillige gemeenschapsdienst voorstellen aan de minderjarige, die georganiseerd wordt in verhouding tot zijn leeftijd en capaciteiten.”

Betreffende de verwerking van de overtredingen

11. Aangaande art. 3, 19°, c) en d) vraagt de Commissie rekening te houden met de specificiteit van deze verboden. Het gaat om feiten die in tegenstelling tot andere verboden betrekking hebben op een overtredende persoon maar ook om een slachtoffer. Hier is een bredere aanpak vereist dan de loutere waarschuwing of sanctie. Er moet sprake zijn van een respectvolle opvang ter ondersteuning van het slachtoffer, dat eventueel moet worden doorverwezen naar de geschikte diensten afhankelijk van de aard van de agressie (seksistisch, racistisch, lgbtqi+-foob, enz.). Het controlerende personeel moet dus worden opgeleid om deze soorten geweld en de vormen die ze kunnen aannemen (om ze adequaat te kunnen herkennen) te begrijpen en om eventueel te kunnen doorverwijzen.

Betreffende de Autoriteit

12. De Commissie vraagt dat wordt verduidelijkt wat wordt verstaan onder “diversiteitsmanagement” in HOOFDSTUK VII (de Autoriteit, art. 19, §2) betreffende de voldoende kennis. Want “diversiteitsmanagement” lijkt niet automatisch de volgende kennis te omvatten: identificatie van geweld met een seksistische, racistische, lgbtqi+-fobe inslag, enz., contact met de slachtoffers, kennis van de antiracismewetgeving, seksuele intimidatie, enz.
13. Betreffende de conformering van de tekst aan de AVG vraagt de Commissie zich af of de verwerking en bewaring van gegevens gebeurt met respect voor de mainstreaming (= rekening houden met) van gelijke kansen.
14. De Commissie neemt akte van het feit dat de MIVB wel over een rechtsgrondslag beschikt die haar toelaat om een bestand op te stellen waarin de gegevens worden opgenomen van personen die een administratieve boete kregen opgelegd.